

Maa-aineslupa / Haapasora Oy, Paavola 729-407-66-0, Saarijärvi

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta 29.9.2026
73/11.01.00.01/2026

Haapasora Oy hakee maa-aineslain mukaista lupaa maa-ainesten ottamiseen Saarijärven kaupungissa sijaitsevalle kiinteistölle Paavola, 729-407-66-0.

HAKIJA
Haapasora Oy
Päivöläntie 6
44420 Liimattala
0796619-0

VIREILLETULO
Hakemus on tullut vireille Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunnassa 6.2.2026.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE
Hakemuksen mukaiseen ottamistoimintaan tulee hakea lupa (maa-aineslaki 4 §).

TOIMIVALTAINEN LUPAVIRANOMAINEN
Toimivaltainen lupaviranomainen on kunnan ympäristönsuojeluviranomainen (maa-aineslaki 7 §).

Saarijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta.

OTTAMISALUE
Suunnitelma-alueen pinta-ala on 4,38 ha, josta ottamisalueen pinta-ala on 1,90 ha.

HAKEMUS JA OTTAMISSUUNNITELMA
Hakemus sisältää ottamissuunnitelman liitteineen sekä kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman. Otettavat maa-aineet käytetään Äänekosken, Saarijärven ja lähiseudun rakennustoiminnan tarpeisiin.

Kiinteistöllä on aiemmin ollut maa-aineksen ottotoimintaa ja edellinen maa-aineslupa on päättynyt elokuussa 2026. Nyt lupaa haetaan 10 vuodeksi yhteensä 145 000 m³ maa-ainesten ottoon. Maa-aineet alueella ovat pääasiassa hiekkaa ja karkeaa soraa. Alimmaksi ottotasoksi esitetään tasoa 138,5 m (N2000).

Liikennöinti alueelle tapahtuu Liimattala–Häkkilä maantieltä olemassa olevasta liittymästä. Maantielle on matkaa 2 km.

Hakemuksen kartta-aineiston koordinaatisto on järjestelmässä ETRS-TM35 FIN ja korkeustaso N2000.

Suunnitelman mukaan maa-ainesten otto etenee pohjoisesta kohti etelää ja alueen reunoja. Ottamistoiminnan jälkeen alueelle varastoidut pintamaat levitetään ja tasoitetaan. Alueen länsireuna luiskataan kaltevuuteen 1:3. Muut reunat luiskataan kaltevuuteen 1:2, koska ottamistoiminnan odotetaan jatkuvan tulevaisuudessa näihin suuntiin myös

suunnitelmakauden jälkeen. Alue metsitetään luontaisesti, mutta mikäli luontainen uudistuminen viivästyy, kylvetään alueelle männynsiementä.

Maa-aineksen ottamistoiminta, alueen maisemointi ja ottotoiminnan ympäristövaikutukset on kuvattu tarkemmin maa-ainesten ottamissuunnitelmassa (4.2.2026).

ALUEEN YMPÄRISTÖ

Alue sijaitsee Saarijärven keskustasta 23 km koilliseen ja Konginkankaan keskustasta 7 km länteen.

Lähimmät talot sijaitsevat ottamisalueen länsireunasta 940 m länteen ja kaakkoiskulmasta 1000 m kaakkoon. Lähin lomakiinteistö sijaitsee ottamisalueen länsireunasta 960 m länteen Kangasjärven rannalla. Lännessä ja pohjoisessa alue rajoittuu metsätalouskäytössä olevaan alueeseen, eteläpuolella sijaitsee maa-ainesten ottotoimintaa.

Ottoalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole tiedossa sellaisia kohteita, jotka olisivat luontotyyppin, eliö- tai kasvilajiston, muinaismuisto- kulttuuri- tai maisema-arvon vuoksi suojeltavia. Lähin Natura-alue on Lehtisennevan Natura-alue, ottamisalueen lounaissivulta 1,5 km lounaaseen. Maakuntakaavassa suojeltavaksi osoitettu alue, Pyhäkankaan lähteikkö, sijaitsee ottamisalueen itäreunasta 450 metriä itään. Lähin metsälain 10 § mukainen kohde sijaitsee Isojoen varrella, ottamisalueelta 200 m itään. Lähin muinaismuistokohde on Pyhäkankaan kiinteä muinaisjäänös (hiilimiilu) alueelta 650 m kaakkoon. Valtakunnallisesti merkittävä arkeologinen kohde, Pyhäkankaan karsikko, sijaitsee ottamisalueen eteläreunalta 950 metriä etelään.

Suunnitelma-alue sijaitsee luokitellulla pohjavesialueella, Pyhänkangas 2E nro 0972951. Pinnantasot alueella sijaitsevassa pohjavesiputkessa on vaihdellut välillä +133,30–+134,92 (N2000).

ALUEEN SUUNNITTELUTILANNE

Keski-Suomen maakuntakaavassa alueen merkintänä on biotalouteen tukeutuva alue sekä matkailun ja virkistystyksen vetovoima-alue. Alueella ei ole voimassa asemakaavaa tai yleiskaavaa.

KUULEMINEN JA LAUSUNNOT

Kuulutus ja hakemusasiakirjat on pidetty nähtävillä 29.4.–5.6.2026

Viitasaaren kaupungin verkkosivuilla osoitteessa

www.viitasaari.fi/kuulutukset. Kuulutus on julkaistu Saarijärven kaupungin verkkosivuilla. Naapurikiinteistöjen omistajia on erikseen kuultu kirjeitse.

Hakemuksesta on pyydetty lausunto Lupa- ja valvontavirastolta, joka on lausunnossaan todennut seuraavaa:

”Kyseessä on ottotoiminnan jatkaminen avatulla ja jo kertaalleen luvitetulla alueella. Maa-ainesten ottaminen voidaan Lupa- ja valvontaviraston näkemyksen mukaan toteuttaa niin, että siitä ei aiheudu maa-aineslain 3 §:n mukaisia haittoja. Lupaharkinnan yhteydessä tulee huomioida seuraavat asiat:

- Alin sallittu ottotaso on +139 m N2000, kuitenkin vähintään 4 m ylimmän pohjavesipinnan yläpuolella. Alimman ottotason alapuolisia massanvaihtoja tai pohjaveden asemaa muuttavaa kaivua ei sallita. Pohjaveden pinnankorkeutta tulee seurata alueelle asennetusta pohjaveden havaintoputkesta säännöllisesti neljästi vuodessa (kevät, kesä, syksy ja talvi) koko luvan voimassaoloajan. Pohjaveden

havaintoputkesta tulee ottaa tarkkailunäyte vuosittain. Näytteestä tulee määrittää väri, sameus, happi, alkaliniteetti, kemiallinen hapenkulutus, mangaani, rauta, ammonium, nitraatti, mineraaliöljyt, pH ja sähkönjohtavuus. Jälkihoidon ja pohjaveden tilan seuranta tulee jatkaa vähintään 3 vuotta ottamisen päätyttyä.

- Maa-ainesten otto tulee alueella toteuttaa niin, ettei ottamistoiminnalla aiheuteta vaikutuksia pohjavesien virtauksiin tai pohjaveden määrään.
- Valvonnan helpottamiseksi tulee alueelle asentaa riittävästi alinta ottotasoa osoittavia, selvästi näkyviä korkeusmerkkejä (vähintään kolme kolmiopukkia). Myös ottamis- ja kaivualueen rajat tulee merkitä selvästi maastoon. Merkinnät tulee tehdä ennen ottotoiminnan aloittamista.
- Sorakuoppien reunoille voi asettua pesimään törmäpääskyjä. Törmäpääsky on luonnonsuojelulain 69 §:n nojalla rauhoitettu laji. Lisäksi törmäpääsky on erittäin uhanalainen (EN). Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajien pesinnän häirintä ja pesien haltuunotto, siirtäminen tai muu vahingoittaminen on kielletty. Luonnonsuojelulain 70 § kieltää lisääntymiskauden ulkopuolellakin pesän vahingoittamisen, kun kyse on eläimen tekemästä pesästä, jota se käyttää toistuvasti. Törmäpääsky luetaan lajiksi, joka käyttää samoja pesäkoloja toistuvasti. Jos alueella on törmäpääskyn pesiä, tulee ne säilyttää. Jos esimerkiksi luiskauksia on välttämätön tehdä pesätörmien kohdalle, esimerkiksi turvallisuuden vuoksi, tulee tällöin hakea niiden hävittämiseen poikkeuslupaa Lupa- ja valvontavirastosta (LSL 70§:n 3 momentti)."

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta ei ole jätetty muistutuksia tai mielipiteitä.

LUVANHAKIJAN VASTINE

Luvanhakija ei ole antanut vastinetta.

Oheismateriaali:

- Sijaintikartat
- Suunnitelmakartat: nykytilanne ja suunniteltu tilanne

Lisätiedot: Ympäristösihteeri Ilari Patamaa, puh. 044 459 8390

Päätösehdotus

Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja:

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta myöntää Haapasora Oy:lle maa-ainesluvan maa-aineksen ottamiseen kiinteistöllä Paavola 729-407-66-0. Otettavan maa-aineksen määrä on hakemuksen mukaisesti enintään 145 000 m³. Hakemuksessa ja ottamissuunnitelmassa esitetyn lisäksi tulee ottamisessa noudattaa seuraavia määräyksiä:

Lupamääräykset

1. Alin sallittu ottotaso on N2000 +139,0 m, kuitenkin vähintään 4 m ylimmän havaitun pohjavesipinnan yläpuolella. Alimman ottotason alapuolisia massanvaihtoja tai pohjaveden asemaa muuttavaa kaivua ei sallita.

2. Valvonnan helpottamiseksi tulee alueelle asentaa riittävästi otto-tasoa osoittavia selvästi näkyviä korkeusmerkkejä. Ottamis- ja kaivualueen rajat tulee merkitä selvästi maastoon.

Ottamisalueelle tulee asentaa selkeä taulu, josta ilmenee mm. luvanhaltijan / urakoitsijan yhteystiedot ja luvan voimassaoloaika.

Merkinnät tulee tehdä ennen ottotoiminnan aloittamista ja kaikkien merkintöjen pysyvyydestä tulee huolehtia koko toiminnan ajan.

Ennen ottotoiminnan aloittamista alueella on pidettävä aloitustarkastus

3. Pohjaveden pinnankorkeus on mitattava alueen pohjavesiputkesta neljä kertaa vuodessa (kevät, kesä, syksy ja talvi). Tulokset on toimitettava vuosittain valvontaviranomaiselle. Pohjaveden pinnankorkeustiedot tulee esittää korkeusjärjestelmässä N2000.

Putki tulee pitää koko toiminta-ajan toimintakuntoisena, rikkoutuneen havaintoputken tilalle tulee asentaa vastaava uusi havaintoputki

4. Pohjaveden laadun seuranta.

Havaintoputkesta tulee ottaa näyte, josta tutkitaan vuosittain väri, sameus, happi, alkaliniteetti, kemiallinen hapenkulutus, mangaani, rauta, ammonium, nitraatti, mineraaliöljyt, pH ja sähkönjohtavuus. Pohjaveden laadun seurantaa tulee jatkaa toiminnan päätyttyä vielä kolmena seuraavana vuotena.

5. Toiminnasta aiheutuva melu ei saa häiriölle alttiissa kohteissa ylittää melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (VNp 993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja vakituisen asumiseen käytettävillä alueilla päiväohjearvoa (klo 7–22) 55 LAeq ja yöohjearvoa (klo 22–7) LAeq 50 dB sekä loma-asumiseen käytettävillä alueilla päiväohjearvoa (klo 7–22) 45 dB ja yöohjearvoa (klo 22–7) 40 dB.

6. Pölyhaittojen ehkäisy

Toiminnan aiheuttama pölyhaitta ei saa ylittää lähimmällä asumiseen käytettävällä alueella hengitettävien hiukkasten (PM10) osalta raja-arvoa 50 µg/m³, 24 h keskiarvona mitattuna. Tarvittaessa, mikäli on aihetta epäillä raja-arvon ylittävän, toiminnanharjoittajan on kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen määräyksestä tehtävä pölypäästöön liittyvä mittaus.

Pölyhaittoja tulee tarpeen mukaan ehkäistä kastelemalla tai koteloimalla laitteistot tai muulla vastaavalla menetelmällä.

7. Poltto- ja voiteluaineiden sekä ympäristölle haitallisten kemikaalien varastointi alueella on kielletty. Alueella ei saa käyttää huonokuntoisia koneita tai ajoneuvoja. Autojen ja koneiden säilytys ja huolto alueella on kielletty, ellei ympäristön pilaantumisvaara ole poistettu asianmukaisilla tiloilla tai suojarakenteilla.

Koneiden ja autojen tankkaus tulee järjestää siten, ettei siitä aiheudu öljy- tai polttoainepäästöjen vaaraa.

Lisäksi pohjavedelle tai maaperälle vahingollisten aineiden käsittelyssä on noudatettava erityistä huolellisuutta ja varovaisuutta. Koneissa tulee olla mukana öljyvahinkojen ensitorjuntavälineistö.

8. Jos öljyä tai muuta pohja- tai pintaveden laatua vaarantavaa ainetta joutuu maaperään, on siitä välittömästi ilmoitettava Keski-Suomen

pelastuslaitokselle ja Saarijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä ryhdyttävä heti toimenpiteisiin vahingon leviämisen estämiseksi.

9. Alueelle ei saa jättää roskaa, jätettä eikä tarpeettomia rakenteita tai esineitä. Toiminnassa syntyvät jätteet tulee kerätä omiin keräysastioihinsa ja toimittaa asianmukaiselle vastaanottajalle ensisijaisesti hyötykäyttöön.

10. Pintamaat tulee varastoida kaivualueen ulkopuolelle siten, että ne voidaan käyttää maisemoinnin yhteydessä kasvualustan muodostamiseen (suositeltu varastointiaika enintään kolme vuotta).

11. Luiskat muotoillaan kaltevuuteen 1:3. Muutoin alueen loppumuotoilu suoritetaan suunnitelman mukaisesti. Alueen jälkitasauksessa, jälkiverhoilussa ja yleisessä siistimisessä ei saa käyttää pohjavettä vaarantavia materiaaleja.

Maa-ainesten ottaminen ja alueen jälkihoitotoimenpiteet tulee tehdä vaiheittain ottamisen edistyessä. Jälkihoitotoimet on saatettava loppuun tämän luvan voimassaolon aikana. Niiltä osin, joilta ottaminen saadaan suoritetuksi, tulee muotoilu ja maisemointi tapahtua viivyttämättä.

Mikäli suunnitelma-alueella havaitaan törmäpääsky-yhdyskuntia, ne tulee ottaa huomioon maa-ainestenoton yhteydessä ja ottamisen jälkeisessä maisemoinnissa lupamääräyksen 12 edellyttämällä tavalla.

12. Törmäpääsky on luonnonsuojelulain perusteella rauhoitettu laji, joka on lisäksi luokiteltu erittäin uhanalaiseksi (lajin uhanalaisuusluokka: erittäin uhanalainen / EN). Pesien hävittäminen on kiellettyä. Ottamisalueen jälkihoitoa tehtäessä pesimäalue jätetään luonnontilaan. Sortumavaaran vuoksi näissä tapauksissa alueelle jäävät jyrkät rintaukset tulee suojata aitaamalla.

13. Urakoitsijat ja toimintapaikalla toimiva henkilöstö tulee perehdyttää tämän maa-aineslain mukaisen luvan ehtojen sekä vahinkotilanteiden varalle.

14. Otetun maa-aineksen määrä ja laatu on ilmoitettava ympäristönsuojeluviranomaiselle vuosittain 31.1. mennessä. Ilmoitus tehdään ensisijaisesti aluehallinnon sähköisen asiointipalvelun kautta.

Toiminnan aloittamislupa ennen päätöksen lainvoimaisuutta:

Ottaminen voidaan aloittaa lupamääräyksiä noudattaen ennen päätöksen lainvoimaisuutta.

Vakuuden määrääminen:

Ennen ottamistoiminnan aloittamista tulee hakijan antaa 8 700 euron vakuus lupamääräysten noudattamisen vakuudeksi. Hyväksyttävä vakuus on takausvakuutus, pankkitakaus tai pankkitalletus, josta tulee toimittaa kuittaamattomuussitoumus Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunnan hyväksi.

Vakuuden tulee olla voimassa vähintään 12 kuukautta yli lupapäätöksen voimassaolon kuitenkin aina siihen saakka, kunnes kaikki luvan ja sen määräysten edellyttämien toimenpiteiden toteutus on lopputarkastuksessa hyväksytty. Samaa vakuutta voidaan käyttää niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamiseksi, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa.

RATKAISUN PERUSTELUT

Lupaharkinnan perusteet

Hakemuksen ja lupamääräysten mukaan tehtävän maa-ainesten ottamisen ei katsota aiheuttavan maa-aineslain 3 §:n tarkoittamia haitallisia seurauksia.

Ympäristölautakunta katsoo että, kun toimintaa harjoitetaan hakemuksessa esitetyllä tavalla ja noudatetaan annettuja määräyksiä, toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu luvan myöntämisen esteenä olevaa terveyshaittaa, merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, kiellettyä maan tai pohjaveden pilaantumista, erityistä luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella tai eräistä naapuruussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusta.

Toiminta ei sijoitu kaavamääräysten vastaisesti.

Tuotantoalueella ei ole erityisiä luonnonarvoja eikä luonnonsuojelulain perusteella erityisesti suojeltavia lajeja ja luontotyypppejä.

Toiminnasta aiheutuva maaperän ja pohjaveden pilaantumisen vaara voidaan estää annetuilla määräyksillä. Rajoituksilla on haluttu varmistaa, että toiminnasta ei aiheutuisi alueen asukkaille kohtuutonta räsitusta, terveyshaittaa tai viihtyisyyshaittaa. Haittojen rajoittamiseksi on annettu määräyksiä toiminnan toteuttamisesta ja tarkkailusta.

Annetut lupamääräykset ovat tarpeellisia, jotta toiminnasta aiheutuva ympäristön pilaantumisen vaara sekä ottamisen vahingollinen vaikutus jää mahdollisimman vähäiseksi, eikä siitä aiheudu haittaa tai vaaraa.

Ottamisen aloittaminen ennen päätöksen lainvoimaisuutta voidaan sallia, koska tarvittaessa olot kohteella voidaan palauttaa oleellisilta osin ennalleen, eikä täytäntöönpanon tästä syystä katsota tekevän muutoksenhakua hyödyttömäksi.

Lupa- ja valvontaviraston lausunto on otettu huomioon lupamääräyksistä ilmenevällä tavalla.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Lupamääräys 1

Lupamääräys on annettu vesien- ja maaperän pilaantumishaitan välttämiseksi ja rajoittamiseksi. Ottotaso on määrätty hakemusta korkeammaksi, jotta varmistetaan riittävä suojaetäisyys pohjaveteen.

Lupamääräys 2

Lupamääräys on annettu valvonnan helpottamiseksi sekä alueella liikkuville kohdistuvan vaaran ja haitan vähentämiseksi.

Lupamääräykset 3–4

Lupamääräykset on annettu pohjaveden pinnantason ja laadun seuraamiseksi sekä valvonnan helpottamiseksi

Lupamääräykset 5–6

Lupamääräykset on annettu toiminnasta aiheutuvien melu- ja pölyhaittojen rajoittamiseksi.

Lupamääräykset 7–9

Lupamääräykset on annettu ympäristöön kohdistuvan roskaantumishaitan sekä vesien- ja maaperän pilaantumishaitan välttämiseksi ja rajoittamiseksi

Lupamääräykset 10–11

Lupamääräykset on annettu alueen jälkihoidon toteuttamiseksi toiminnan loppuessa sekä maaperän pilaantumisen ja maisemahaitan välttämiseksi ja rajoittamiseksi.

Lupamääräys 12

Lupamääräys on annettu luonnonsuojelulain mukaisen erittäin uhanalaisen eläinlajin turvaamiseksi.

Lupamääräykset 13–14

Lupamääräykset on annettu ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi ja valvonnan toteuttamiseksi.

LUVAN VOIMASSAOLO

Lupa on voimassa 10 vuotta. Lupa on voimassa 30.9.2036 saakka.

Jos lupavelvollinen toiminta oleellisesti muuttuu, on toiminnalle haettava uusi lupa. Tämä päätös on määräaikana voimassa, kunnes uusi lupapäätös on tullut lainvoimaiseksi.

Tarkastusmaksu:

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen maa-ainestaksan mukaisesti tarkastusmaksuksi määrätään 1 908 euroa. Maksuun lisätään taksan mukaisesti kuulemisista aiheutuneet kustannukset.

Sovelletut oikeusohjeet:

Maa-aineslaki (555/1981) 1, 3–7, 10–13, 19–21, 23, 23a §.

VNA maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 1, 6–9 §.

VNp melutason ohjeisto (993/1992).

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (38/2011).

Luonnonsuojelulaki (9/2023)

Pohjoisen Keski-Suomen Ympäristöpalvelujen maa-ainestaksa (Ympäristölautakunta 4.3.2025 § 10).

Muutoksenhaku:

Tähän päätökseen saa hakea valittamalla muutosta hallintotuomioistuimelta noudattaen, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Päätös

Muutoksenhaku

Hallintovalitus

Toimenpiteet

5.10.2026 Ote hakija, Lupa- ja valvontavirasto, Saarijärven kaupunki, kuulutus Viitasaaren ja Saarijärven verkkosivut